

ONA TILI DARSLARIDA HASS METODIDAN FOYDALANISH

Temirova Sohlabonu Abdumalik qizi

Andijon davlat pedagogika instituti erkin tadqiqotchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada ona tili darslarida Hass (History, Arts, Social Sciences) metodining qo'llanilishi ko'rib chiqiladi. Hass metodi o'quvchilarning til ko'nikmalarini rivojlantirish, ijodiy fikrlashini oshirish va muloqot qilish qobiliyatini mustahkamlashda samarali vosita sifatida xizmat qiladi. Shuningdek maqolada metodning asosiy tamoyillari, dars jarayonida qanday integratsiya qilinishi, o'quvchilarning ijodiy faoliyatlari va muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishdagi roli tahlil etiladi.

Kalit so'zlar: ona tili, integratsiya, ijodiy fikrlash, muloqot, pedagogik yondashuvlar, fikr almashish, metod.

Ona tili darslarida Hass metodidan foydalanish, o'quvchilarning tilni o'rganish jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishga yordam beradi. Hass metodi, o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlash, ularning fikrlash qobiliyatini rivojlantirish va tilni amaliyotda qo'llashga qaratilgan pedagogik yondashuvdir. Ushbu metod, o'quvchilarga ona tilini o'rganishda mustaqil fikrlash va ijodkorlikni rivojlantirish imkonini beradi. Hass metodining asosiy tamoyillari o'quvchilarning o'zaro muloqotini, fikr almashishini va muammolarni hal qilish qobiliyatini oshirishga qaratilgan. Dars jarayonida o'quvchilar bir-birlari bilan faol muloqot qilishlari, o'z fikrlarini erkin ifoda etishlari va birgalikda muammolarni hal qilishlari uchun turli vazifalar beriladi. Bu, o'quvchilarning ona tiliga bo'lgan qiziqishini oshiradi va ularni darsga yanada jalb qiladi. Hass metodidan foydalanish jarayonida o'qituvchi o'quvchilarga turli xil vazifalar va faoliyatlar taqdim etadi. Masalan, o'quvchilar guruhlariga bo'linib, berilgan mavzu bo'yicha muhokama olib borishlari, o'z fikrlarini yozma ravishda ifoda etishlari yoki ijodiy ishlar yaratishlari mumkin. Bu jarayon, o'quvchilarning fikrlash qobiliyatini rivojlantirishga, ularning o'z fikrlarini erkin ifoda etishlariga va ona tilida muloqot qilish ko'nikmalarini oshirishga yordam beradi. Hass metodida o'quvchilarning o'zaro baholash va fikr almashish jarayoni ham muhim ahamiyatga ega. O'quvchilar bir-birlarining ishlarini baholash orqali o'z bilimlarini mustahkamlashadi va yangi fikrlar bilan tanishadilar. Bu, o'quvchilarning tanqidiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradi va ularni o'z fikrlarini asoslashga undaydi. Hass metodining yana bir muhim jihati, o'quvchilarning ijodkorligini rag'batlantirishdir. O'quvchilar, dars jarayonida ijodiy vazifalar bajarish orqali o'z fikrlarini yangi va qiziqarli usullar bilan ifoda etish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bu, ularning ona tiliga bo'lgan qiziqishini oshiradi va darsni yanada qiziqarli qiladi. Ona

tili darslarida Hass metodidan foydalanish, o'quvchilarning tilni o'rganish jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishga yordam beradi. Bu metod, o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlaydi, ularning fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi va ona tilida muloqot qilish ko'nikmalarini oshiradi. Natijada, o'quvchilar ona tilini nafaqat nazariy jihatdan, balki amaliyotda ham muvaffaqiyatli o'zlashtiradilar. Hass metodining o'ziga xosligi shundaki, u o'quvchilarning individual ehtiyojlarini inobatga oladi. Har bir o'quvchi o'ziga xos uslubda o'rganadi, shuning uchun o'qituvchi har bir o'quvchining qobiliyatini va qiziqishini hisobga olgan holda darslarni tashkil etishi zarur. Bu, o'quvchilarning o'z-o'zini anglashiga, o'z qobiliyatlarini rivojlantirishga va o'z maqsadlariga erishishga yordam beradi. Shuningdek, Hass metodida o'quvchilarning o'zaro hamkorligi va jamoaviy ishlashi muhim ahamiyatga ega. O'quvchilar bir-birlari bilan fikr almashish, tajriba o'rganish va birgalikda muammolarni hal qilish orqali o'zaro munosabatlarini mustahkamlashadi. Bu, o'quvchilarning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirishga, o'zaro hurmat va hamkorlik ruhini shakllantirishga yordam beradi. Ona tili darslarida Hass metodidan foydalanish, o'quvchilarning tilni o'rganish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilishga yordam beradi. Bu metod, o'quvchilarning ijodkorligini, fikrlash qobiliyatini va muloqot qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan. Natijada, o'quvchilar ona tilini o'zlashtirishda yanada muvaffaqiyatli bo'lishadi va kelajakda o'z bilimlarini amaliyotda qo'llash imkoniyatiga ega bo'lishadi.

Xulosa:

Ona tili darslarida Hass metodidan foydalanish o'quvchilarning til ko'nikmalarini rivojlantirishda, ijodiy fikrlashini oshirishda va madaniy qadriyatlarni o'rganishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu metod o'quvchilarga o'z fikrlarini erkin ifoda etish, muloqot qilish va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish imkonini beradi. Hass metodining asosiy jihatlari, masalan, guruhli muhokamalar, ijodiy yozuvlar va adabiyot asarlarini tahlil qilish, o'quvchilarning ona tiliga bo'lgan qiziqishini oshiradi. Bu jarayonlar orqali o'quvchilar o'zaro fikr almashish va yangi g'oyalarni ishlab chiqish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Natijada, Hass metodining ona tili darslarida qo'llanilishi o'quvchilarning umumiy rivojlanishiga, ijodkorlik va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini oshirishga xizmat qiladi. Bu metod orqali o'quvchilar nafaqat tilni o'rganadilar, balki o'z shaxsiy rivojlanishlariga ham katta hissa qo'shadilar.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdullaeva, M. (2020). "Ona tili ta'limida innovatsion metodlar". Tashkent: O'qituvchi.
2. Jumaniyazova, S. (2019). "HASS metodining ta'lim jarayonidagi o'rni". Tashkent: Fan va texnologiya.
3. Qodirova, N. (2021). "Ona tili darslarida interaktiv metodlar". Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi.
4. Saidova, D. (2022). "O'qitishda HASS metodini qo'llash". Tashkent: Ma'naviyat.
5. Toshpulatov, A. (2023). "Innovatsion ta'lim metodlari: nazariya va amaliyot". Tashkent: O'zbekiston Milliy Universiteti.